

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

67. Doct. Leonis mors.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

casus opinor cum tædio legerint, qui voluptatis causa legunt, vellentque scenam in noua prodigia singulis paginis mutari: hoc ego hic ago, (æquis rerum magnarum æstimatoribus vt reor placitum) & intelligi hoc volo quanti sit, & molitionis quàm arduæ quamque heroiæ Christi Regnum, regno inuichere idolis integrè mancipato, vbi quæ maximè videtur obstare religionis pugna, leuior est si cum aliis quæ expugnanda sunt conferatur, ex quo euident fiat, quanta illos vigete virtute ad agendum, quantò ad tolerantiam animi robore pollere necesse sit, qui ad hoc opus accinguntur.

Quam nobis lætitiã fecerat præcedens annus ex restituta libertate, ad emendationem Calendarij Sinensis; eam præsens annus turbauit plurimum, præstantium hominum P. Terentij, & Doctõris Leonis duplici iactura, quorum præcipuè ingenio, & doctrina, emendatio illa nitebatur.

Terentium Pechini occidit morbi leuissimi violentum, & furiale remedium, quo in sudores liquatus continuos, viribus tandem & vita defecit Maij decimo tertio, ætatis anno quinto post quinquagesimum; Societatis vigesimo, habitationis inter Sinas nono. Natione Germanus, Constantiensis ditione, in Philosophicis, medicina, & Mathematicis eminens, à magnis vtriusque Germaniæ Principibus, magnis item inuitabatur conditionibus, quas Societatis instituto generosè postposuit; eius in Indiam, Malacam, Macaum, in Sinas, & quam longè tenduntur Sinæ, non fuit, vt solent errantium, deperperata itinera; omnia notabat acutissima curiositate, in omnibus philosophabatur; & manu etiam habili qua valebat, plantarum figuras, & animantium reddebat, & natiua eorum specie coloribus expressas; quibus, & aliis illorum Regnorum singularibus, ornare parabat Bibliothecas Europæ. A religiosum hominem quod spectat, & virtutes Apostolo dignas, venerationi fuit etiam ethnicis, qui profecuti sunt luctu eius mortem; funus vlronea largitate; quod quidem tunc primum à nostro exilio solenni ritu elatum est, vt sub Regis ipsius oculis, reuocaretur in possessionem officium illud vltimæ pietatis, quod viro in Regis domesticos adscripto, Mandarinorum nemo tentasset contendere. Non diu post Rescripto Regio Doctõr Paulus iussus idoneo astronomo locum Terentij supplere Patres Iacobum Rhò, & Ioannem Adamum Scial euocauit, qui manum supremam imposuere Calendario operi multis difficultatibus perplexo. Nondum sextus mensis à Terentij obitu fluxerat, cum Doctõrem Leonem mors nobis eripuit, illum toties laudatum, sed hic si vltquam celebrandum, vbi multum sibi labore affiduo de vita detrahi neglexit, modo is labor fidei proferendæ aliquid adderet. Quare Hanceo à Doctõre Paulo, trans Prouincias quatuor ingentes Pechinum inuitatus, ad iungendam secum Patribus operam, nec annos excusauit sexaginta quinque in decrepitum senium vergentes; nec valetudinem morbosam, nec reliquias vitium tam exiles,

DD d 3

66.
Mors P. Terentij aelgæ.67.
Doct. Leonis mors.

ut possent casu quolibet extingui, ut planè contigit, & meritum amissi olim Magistratus pro causa fidei, merito cumulavit breuiatæ nunc ob eandem vitæ, quam domi licebat alioqui, apricam & longam extendere. Ante annos vnam & triginta Deum cœperat nosse; agebat vigesimum à baptismo; æquè semper & idololatra, & Christi cultor, in defensionem religionis veræ expeditus. Scripsit ille de se ad Affluentem Hispaniæ Nunnum Mascategnam, anno æui exacti nono & nonagesimo, se doctrinarum Occidentalium illecebra captum à Riccio; fuisse tunc illas pretiosi saporis dulcem escam, ad quam vnam currebant Literati, huius cupidine, Doctori Leoni se tanto amore copularum ut diem sibi vitalem non crederet, cuius horas quinque cum illo non egisset. Hinc ille diu meditatus quâ posset securius Christi fides toto imperio diffundi, nihil iudicaret validius quam ut scientiarum nostratarum grato illicio cicurarem Literatos, & addiceremus illos nobis peculiari beneuolentia, quæ pro summa qua pollent potestate necessarios fidei propagandæ aditus referaret. Sensim verò illos pro ingenij bonitate cessuros veritati, & ex naturalibus Doctrinis ad diuinas non ægrè transferendos. Eam ob rem instare perpetuo Patribus, ut Europæorum egregia opera, Sinensi charactere, ac lingua ederent; alere suo ære ad hoc idoneos; requiritate ex iis blanda importunitate, quotidiana pensa, styli sui acuto, & docto pumice perpolite, ornare procæmijs, suo excusa sumptu latè per imperium vulgare. Iam ut discipulos Partibus quam plurimos cogeret, ostentabat gaudens quantus ipse illorum è manibus exisset; nam de subtiliori arithmetice, de physicis, & diuinitatis volumina edidit plus septem, & vnginti, quorum præstantiam de ingenij sui fœlicitate natam, Patrum magisterio auebat tribui, ut multi se illis in disciplinam darent. Iucundissimus tamen eius labor, in piorum librorum editione versabatur. Libros sacris de rebus viginti quinque nostri typis mandarant, in quibus vix fuit pagina quam ille amica, & acti censura non excoluisset. Asserebátque illis, præsertim Riccij Catechismo, quicumque resisterent, & Christo idola non mutarent, aut mente cæcos, qui tanti solis non sentirent fulgorem; aut animo atque voluntate, qui ab se solem excluderent, ne compellerentur fœditates cernere, & odisse quas amabant; & Christiana sanctitas, cum horrore damnabat; ob hoc ipsi longè venerabilior Iesus quilibet Christianus quàm Colaus Sinensis. Ob hoc vilia omnia, & abominata quæ idolorum afflasset fumus. Anno sæculi quarto & decimo, missus vrbi cuiusdam Præfectus, & in palatium magno nobilitatis vrbicæ comitatu inductus, derisit statuarum frequentiam qua pretiosa & splendida, fulgebant vniuersa, quærît quo suo commerito se in tartarum compegissent? tartarum planè domum illam esse, in qua dæmoniorum plus decuplo numeraretur quàm hominum. Se quidem vel gaza coronæ Regiæ inestimabili nunquam adductum iri ut cum dæmonibus habitaret, proin si hanc sibi habitacionem

68.
Neophyti
Mandar. he-
roicæ virtutis.
1495.